

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918200301
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5918200301.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou vo veci starostlivosti súdu mal. dieťa: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zast. v konaní kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, IČO: 30794536, dieťa rodičov: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. cesta XXXX/XB, G., t.č. bytom W. XX, G., zast. JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 1822, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36832103 a T. T., nar. XX. XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, G., zast. JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka, Madačova 7, 034 01 Ružomberok, IČO: 42221340, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa T. T. nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že matka a otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti striedavo tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v čase od nedele 18.00 hod. v párnom kalendárnom týždni do soboty 18.00 hod. v nepárnom kalendárnom týždni a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od soboty 18.00 hod. v nepárnom kalendárnom týždni do nedele 18.00 hod. v párnom kalendárnom týždni s tým, že rodičia si budú maloleté dieťa odovzdávať do starostlivosti v stanovenom čase v mieste bydliska matky.

II. V čase od 04.08. od 20.00 hod. do 26.08. do 18.00 hod. každého kalendárneho roka bude vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa matka s tým, že v tomto čase bude starostlivosť o maloleté dieťa vykonávaná v rámci rodinného pobytu na území G. v meste L., oblasť O..

III. V čase od 14.07. od 8.00 hod. do 04.08. do 20.00 hod. každého kalendárneho roka bude vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa otec.

IV. V čase špeciálnej úpravy počas letných prázdnin bežná úprava starostlivosti o maloleté dieťa podľa výroku I. tohto rozsudku neplatí.

V. Stretávanie toho-ktorého rodiča s maloletým dieťaťom počas výkonu starostlivosti o mal. dieťa druhým rodičom sa neupravuje.

VI. Súd výživné rodičom neurčuje.

VII. Rodinné prídavky na maloleté dieťa bude poberať matka maloletého dieťaťa a daňový bonus bude poberať otec maloletého dieťaťa. Výdavok na školskú jedáleň, školský klub detí, školské pomôcky a potreby, školské výlety a poplatky škole, výdavky spojené s futbalom, a to členský poplatok vo futbalovom klube, štartovné na turnajoch, dopravu na turnaje budú rodičia uhrádzať rovným dielom. Výdavky na športovú výstroj a kopačky bude uhrádzať otec.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IX. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 23.05.2016 č.k. 9P/27/2016-34.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.02.2018 domáhala, aby bol mal. T. zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa bude o maloletého starať s tým, že maloletého bude zastupovať a spravovať jeho majetok výlučne matka. Otec maloletého sa zaväzuje prispievať na výživu mal. T. výživným vo výške 100,00 eur mesačne, a to vždy do každého 25-teho toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Otec maloletého je oprávnený sa stýkať s maloletým v neobmedzenom rozsahu. Svoj návrh odôvodnila tým, že počas manželstva medzi ňou a otcom sa im dňa 01.03.2011 narodil mal. syn T.. Jej manželstvo s odporcom bolo rozsudkom Okresného sudu Ružomberok zo dňa 13.01.2015 rozvedené. Dôvody rozvodu boli nezhody vo výchove a vzájomné nedorozumenia v spoložití. V rozsudku o rozvode bola schválená aj rodičovská dohoda, ktorou bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k.9P/27/2016-34 zo dna 23.05.2016 bola schválená rodičovská dohoda medzi rodičmi, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 100,00 eur mesačne k rukám otca. Dôvodom, prečo v r.2016 súhlasila s tým, aby bol maloletý zverený do starostlivosti otca, bolo, že sa ocitla v ťaživej osobnej situácii, kedy nemala dočasne trvalý pracovný pomer a bola odkázaná na pomoc druhých a tiež nemala zabezpečené vhodné podmienky pre výchovu mal. T. a zabezpečovanie starostlivosti o neho v rozsahu, ktorý by vyžadovala náležitá a riadne výchova zodpovedajúca jeho potrebám. Súčasne v danom období zvažovala odchod do zahraničia v záujme riešenia svojej situácie. Dôvodom návrhu na zmenu úpravy styku s mal. T.m je predovšetkým tá skutočnosť, že v súčasnosti sa pomery, na strane matky zásadným spôsobom, a to má trvalý príjem pozostávajúci z dávky materskej vo výške 230,00 eur mesačne, pričom po skončení materskej dovolenky hodlá podnikáť v "oblasti finančný poradca, v ktorej oblasti má v súčasnosti 5 rokov praxe a dokáže sa touto činnosťou užiť. Matka v súčasnosti býva v mestskom nájomnom 3-izbovom byte na adrese X. cesta XB, G.. Okrem materskej si matka privyrába zhruba 100,00 eur mesačne v multilevelmarketingovej spoločnosti predajom kozmetiky. Ohľadom stretávania sa s otcom za účelom starostlivosti o T. vznikajú dlhodobé problémy, a to jednak v oblasti komunikácie, matka sa nevie s otcom dohodnúť na náležitostiach ako napr. ako dlho bude T. u matky, taktiež otec často nesúhlasí s tým, aký program matka robí T.vi, otec nesúhlasí, aby sa matka akokoľvek zapájala do života T., napr. nesúhlasí, aby ho matka chodila občasne prevziať do základnej školy, kde T. navštevuje prvý ročník. T.va učiteľka má zakázané ho odovzdávať matke. Otec uvádza matke, že je nezodpovedná. Otec dlhodobou poukazuje na to, že T. chodí od matky domov chorý a obviňuje matku, že sa o T. nestará riadne. Matka v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý má trvalý príjem.. Domácnosť matky je v súčasnosti harmonická a matka sa stará o malú 6 mesačnú dcérku I.. Dôvody, prečo by mal súd rozhodnúť o zverení mal. 7 ročného T. do osobnej starostlivosti matky sú nasledovné: otec pracuje v Žiline vo fabrike Kia, kde pracuje v 3-zmennej prevádzke. Na maloletého má otec v dôsledku, zamestnania málo času. Otec žije v domácnosti s priateľkou, s ktorou sa striedavo schádza a rozchádza a ktorá sa stará o svoju asi 3-ročnú dcéru. Matka sa domnieva, že mal. T. ťažko nesie život v domácnosti otca a bolo by vhodnejšie, aby žil v domácnosti matky, o to viac, že matka je aktuálne na materskej dovolenke. Aktuálne je situácia taká, že mal. T. by rád ostal s matkou dlhšie ako je súčasný styk povolený otcom (zvyčajne každý víkend, občas každý druhý, zvyčajne aj prespí u matky) a pred vrátením otcovi prežíva smútok a plače, avšak predmetné želanie sa bojí otvorene vyjadriť pred otcom, nakoľko sa zrejme bojí, že by ho otec nabudúce nepustil k matke. Je vysoko pravdepodobné, že takéto emočné stavy u T. neprospievajú jeho zdravotnému stavu a stretávania s matkou za daných pomerov pre neho predstavujú emocionálne náročné udalosti, ktoré majú zrejme dopad aj na jeho zdravotný a psychický stav. Napr. v auguste 2017 sa vyskytla situácia, kedy otec nepustil T. k marke počas celého mesiaca z dôvodu, že T. dostal tik do oka a otec bol u neurologičky, ktorá mu povedala, že na T. zle vplyva matka, hoc matku nikdy nevidela ani nestretla. Matka uvádza, že ona by nemala problémy so starostlivosťou otca, pokiaľ by videla, že je ňou zabezpečená harmonická výchova, ale keďže sa opätovne presvedčila o tom, že aktuálne prostredie, v ktorom sa zdržiava maloletý prevažnú časť času, mu spôsobuje traumu, žiada, aby súd zmenil starostlivosť o neho zmysle jej návrhu.

2. Otec vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že z obsahu celého návrhu a z návrhu petitu rozhodnutia však vyplýva, že matka sa podaným návrhom domáha zmeny osobnej starostlivosti k mal. T.vi a následne úpravy styku jeho ako otca a mal. T.. Je pravdou, že počas manželstva s matkou sa im narodil mal. syn T.. Návrh na zmenu osobnej starostlivosti v roku 2016 podal on, pretože striedavá osobná starostlivosť

fungovala s problémami. Matka nedostatočným spôsobom zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého syna T.. Nemal u nej zabezpečený pravidelný režim, nemal zabezpečenú pravidelnú osobnú hygienu, nerešpektovala pokyny lekárov, v obdobiach, kedy bol v jej osobnej starostlivosti nechodil pravidelne do materskej školy a v prípade, absencie túto neospravedlnila. Takisto nerešpektovala termín preberania syna do svojej starostlivosti, chodila pre neho neskoro, v čase keď dieťa už spalo. Taktiež mal obmedzený kontakt s maloletým synom, pretože niekoľkokrát sa stalo, že mu ho odmietla dať k telefónu alebo mala telefón úplne vypnutý. Matka vo vyjadrení uvádza, že dôvodom jej súhlasu s jeho návrhom bolo to, že sa ocitla v ťaživej osobnej situácii, kedy nemala zabezpečený trvalý pracovný pomer a bola odkázaná na pomoc a nemala zabezpečené vhodné pracovné podmienky pre výchovu maloletého T. a zabezpečovanie starostlivosti o neho v rozsahu, ktorý by vyžadovala náležitá a riadna výchova zodpovedajúca jeho potrebám. Dôvodom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti mala byť predovšetkým tá skutočnosť, že sa zásadným spôsobom zmenili pomery na strane matka, má stabilný príjem 230 eur mesačne. v budúcnosti po ukončení materskej hodlá podnikáť. Pokiaľ ide o vyjadrenie matky, že sa nevie dohodnúť, ako dlho bude maloletý T. u nej, poukázal na to, že vo svojom návrhu tiež uvádza, že maloletý syn ju navštevuje každý víkend, občas každý druhý víkend - tvrdenie matky, že sa nevie dohodnúť sa nezakladá na pravde, pretože maloletý syn trávi u svojej matky čas, na ktorom sa dohodnú, pokiaľ matka však dohodnutý čas svojvoľne nezmení. Ďalej k dôvodu pre zmenu osobnej starostlivosti, že otec nemá čas na T., lebo pracuje v Žiline spoločnosti Kia, v 3-zmennej prevádzke, tvrdeného matkou, uviedol, že v tejto spoločnosti pracoval aj v čase, keď súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej mu bol maloletý T. zverený do osobnej starostlivosti a teda poukázal na to, že v tom čase to matke nevadilo. Tvrdenie, že maloletý T. nesie život v jeho domácnosti ťažko, je ozaj len ako to matka uviedla, ničím nepodloženou domnienkou, pretože odkedy mu bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti dieťa je spokojné, zlepšili sa jeho výsledky v škole, navštevuje záujmové krúžky, plaváreň a naopak, že keď sa T. vráti od svojej matky, je unavený, nevyspatý, nesústredený. Matka neprejavuje žiadny záujem o synovu výchovu ani o výsledky maloletého syna v škole ani o jeho mimoškolské aktivity. keď sa stalo, že odmietla odviezť dieťa na krúžok. Matka v návrhu uvádza, že nepustil T. k nej na celý mesiac august 2017. Počas prázdnin bol maloletý T. u matky, kde spadol s bicykla. Matka s ním nenavštívila lekára. Následne si otec všimol tiky na jeho tvári. Vyhľadal lekársku pomoc, resp. pomoc psychológa, ktorý odporučil, aby sa s matkou dohodli na pravidelnom stretávaní sa, o čo prejavil záujem, avšak s matkou dohoda nie je možná, pretože dohodnuté termíny nedodržiava. V prípade, že by súd rozhodol o zmene osobnej starostlivosti maloletého syna T.. má obavu, že matka mu neposkytne svoj dostatočný záujem a nezabezpečí harmonické prostredie pre jeho výchovu a všestranný rozvoj. To sa prejavilo už i doposiaľ v tom, že matka neprejavuje záujem o jeho výsledky v škole ani o jeho ďalšie mimoškolské aktivity. S návrhom matky nesúhlasí. Má záujem na tom, aby súd ponechal maloletého syna T. v jeho osobnej starostlivosti Navrhol však, aby súd upravil styk matky s maloletým synom T.m v presne stanovenom čase.

3. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G., z prešetrenia pomerov u rodičov mal. T. T. vyplynulo, že v čase prešetrenia pomerov u matky bola doma p. T., jej priateľ a ich mal. dcéra I.. Domácnosť je udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. Matka poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na mal. dcéru. Priateľ matky pracuje brigádnicke ako murár. Matka sa vyjadrila, že trvá na podanom návrhu. Uviedla, že sa tak rozhodla preto, že otec mal. má problémy vo vzťahu s priateľkou kvôli mal. T.vi. Tiež uviedla, že so synom sa stretáva nepravidelne a nepáči sa jej, že jej stretnutia so synom sú plne v réžii otca. Podľa jej tvrdenia má mal. T. dobrý vzťah s jej priateľom aj so sestrou. Matka vylučuje zverenie mal. T. do striedavej starostlivosti z dôvodu, že s otcom mal. nedokážu primerane komunikovať. V čase prešetrenia pomerov u otca bol doma otec mal. a jeho priateľka . Mal. T. bol v škole. Domácnosť je udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. V domácnosti žije aj štvorročná dcéra priateľky otca. Otec sa vyjadril, že s priateľkou žijú v spoločnej domácnosti tri roky, priateľka má s mal. T.m dobrý vzťah. Vzťah medzi deťmi označil tiež za dobrý. Mal. T. je žiakom 1. ročníka ZŠ Klačno. Po škole navštevuje školský klub detí . Otec nesúhlasí so zverením mal. syna do starostlivosti matky. Zdôraznil, že on nebráni stretávaniu matky s mal. a aj naďalej tieto stretnutia bude podporovať. Poukázal na skutočnosť, že matka nechodí so synom na tréningy, nechodí ho povzbudzovať na turnaje, len raz ho bola pozrieť na plavárni. Vyjadril sa, že samotný T. by bol veľmi rád, keby mama s ním absolvovala tieto aktivity. Tiež poukázal na nedostatočnú prípravu mal. do školy počas víkendu, keď je mal. u matky.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o mal. T., so synom má veľmi dobrý vzťah s mal. sa stretávajú len vtedy, keď to určí otec, keď ona prejaví záujem sa s ním stretnúť otec povie, či je to možné,

alebo nie. Väčšinou povie, že vtedy to nie je možné a na otázku kedy by to bolo možné jej potom určí presný deň a prípadne hodinu, alebo jej povie zavolaj mi nabudúce a dohodneme sa. Naposledy sa s mal. stretla túto sobotu, bolo to od 09.00 do 15.30 poobede. Pokiaľ ide o ich stretnutie väčšinou sa spolu hrajú alebo idú niekde spolu na výlet. Ona má aj 6 mesačnú dcérku, čo je vlastne nevlastná sestra mal. ku ktorej má tiež vytvorený pozitívny vzťah. Keď príde T. k nim, tak sa jej venuje, chvíľku sa s ňou hrá. Mal. navštevuje 1. ročník základnej školy, vždy keď príde ku matke, spýta sa ho ako bolo v škole, on odpovie stručne, že dobre, tak isto keď sa pýta otca ako sa darí malému v škole, tento povie iba že dobre. Pokiaľ ide o mal. tohto nechodí brať do školy pretože otec povedal učiteľkám, že ho môže vyzdvihnúť on, jeho priateľka a jeho mama. Pokiaľ ide o mal. má za to, že sa dokážu spolu porozprávať o všetkom, povie jej aj veci, ktoré nepovie otcovi. Často krát pred ňou prejaví záujem byť u nej dlhšie s tým, že sa rozplače, že chce ostať. Keď otec povie, že už ide preňho a keď príde slzy si utrie a poslúchne ho v tom, čo mu povie. Nikdy pred otcom nepovie, že chce zostať u nej, pretože sa ho bojí, že ho už nabudúce ku nej nepustí. Raz sa tak stalo, že mal. povedal aj pred otcom, že by chcel byť u nej dlhšie a otec zaujal k tomu také stanovisko, že mal. manipuluje a nahovára ho proti otcovi a preto sa už viackrát o to nepokúsil pred otcom. Pokiaľ ide o striedavú starostlivosť, ktorú v minulosti mali určenú súdom, tak na základe vzájomnej dohody táto nefungovala tak, ako mal a pretože otec ju stále obviňoval z toho, že sa nevie o mal. riadne postarať. S otcom mal. majú rozdielne názory na výchovu mal. a v tomto spočíva hlavný problém. Pokiaľ ide o následné zverenie mal. do starostlivosti otca stalo sa tak preto, že s tým súhlasila, pretože v tom čase prišla o zamestnanie a nemala zabezpečené bývanie ani stály príjem, hanbila sa za to nepovedala to na predchádzajúcom pojednávaní a ako najlepšia možnosť sa jej javila a zároveň bola v čo najlepšom záujme mal., že bude zverený otcovi. Pokiaľ ide o mal. tento v súčasnosti navštevuje podľa jej informácií 2 krúžky a to chodí na plaváreň a futbalový krúžok. Plaváreň ho veľmi baví, aj futbal, ale tam skôr podľa nálady s tým, že chodí na zápasy, ktoré s ním navštevuje otec, pretože v minulosti tiež hrával futbal, takže k tomuto krúžku má aj osobný vzťah. V súčasnosti býva v byte spolu s mal. dcérou 6 mesačnou a s partnerom, ktorý je otcom mal., s týmto partnerom má syn T. veľmi dobrý vzťah, dokonca otec jej raz povedal, že by sa mala mal. viac venovať, pretože sa mu venuje z jeho pohľadu viac jej partner a priateľ ako ona, ale čo už samozrejme nepovažuje za pravdivé pretože sa mu rovnako venujú. Návrh na zverenie mal. do jej starostlivosti podala najmä kvôli tomu, že mal. čoraz viac prejavuje záujem byť s ňou, nakoľko otec býva v domácnosti spolu s priateľkou s ktorou sa striedavo schádza a rozchádza, ktorá má trojročnú dcéru a hlavné nezhody medzi nimi ako uviedol otec mal. vznikajú práve kvôli T.vi.

5. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní k striedavej starostlivosti, ktorá bola v minulosti určená povedal, že táto absolútne nefungovala, mal. mal z toho ťažké psychické stavy, plakával, uzatváral sa do seba s nikým nechcel komunikovať absolútne bol negatívny, preto vyhľadal psychológa pani T., išli na prvé stretnutie a psychologička povedala, že by bolo ideálne keby malý začal pravidelne navštevovať terapie u nej. S týmto návrhom navštevovať psychológa a terapie u neho išiel za matkou, ktorá však bola striktné proti tomu s tým, že nebudú predsa do mal. pchať nejaké lieky. Vysvetlil jej, ako to bude prebiehať, ona si asi pomýlila psychológa s psychiatrom a myslela si, že budú navštevovať psychiatra. On tlmočil postoj matky pani T., ktorá zväžila, že by bolo najlepšie, keby prišla aj matka a túto zavolała. Terapie sa vtedy začali, pokračujú doteraz a považuje ich za pozitívne pre mal. syna. Pol roka po rozvode býval s mal. sám, potom sa ku nemu našťahovala priateľka a jej momentálne 4 ročná dcéra vtedy mala jeden rok, odvtedy svoju partnerku nevymenil, stále s nimi býva. Mal. syn T. má s jeho partnerkou veľmi dobrý vzťah, čo sa týka jeho vzťahu s partnerkinou dcérou, tento považuje za veľmi dobrý, avšak niekedy určite vznikajú nejaké nedorozumenia, ktoré sú spôsobené ich vekom, tým že bývajú v spoločnej domácnosti, v podstate bežné problémy medzi deťmi. Pokiaľ ide o partnerku, táto zabezpečuje starostlivosť o T. vždy keď on má poobednú zmenu, učí sa s ním, chodí s ním na krúžky. Keď je on v práci, tak isto ho zavezie do školy, alebo ho ide zobrať s tým, že nakoľko už má 7 rokov a školu majú hneď oproti domu, niekedy ide do školy aj sám. Vie že je u neho šťastný. Minulý rok v lete bol u matky 1 a pol týždňa, počas tohto obdobia mal 2krát úraz, spadol na hlavu z bicykla, na čo má aj svedkov, potom sa mu sťažoval, že zle vidí, mal tiky v oku a tak isto aj krivil tváričku, preto s ním najprv išiel na vyšetrenie, Pokiaľ ide o mal. a jeho stretávanie sa s matkou má za to, že tento styk sa momentálne realizuje pravidelne. S matkou sa najprv dohodli, že mu vždy do stredy dá vedieť, kedy sa chce s mal. cez víkend stretnúť, toto ona nie vždy rešpektuje, niekedy mu zavolá v piatok a tým pádom nerešpektuje ani jeho program, ktorý si už dopredu naplánuje. Matka mal., keď zavolá komunikuje iba s ním, malého k telefónu si nežiada, iba sa vždy spýta dáš mi ho nedáš mi ho, to je celá komunikácia. Pokiaľ ide o to čo matka hovorí, že ak by bol mal. zverený jej vie zabezpečiť aj jeho návštevy krúžkov, ktoré od septembra navštevuje a teda futbal a plávanie, tuto uviedol, že od septembra ho bola na plavárni pozrieť

jedenkrát, pričom tam následne prišiel aj jej partner a vtedy prestala mať o syna záujem, komunikovala so svojim partnerom a hrali sa na mobilných telefónoch. Pokiaľ ide o futbal informuje matku pravidelne o futbalových turnajoch avšak ani raz sa na syna nebola pozrieť. Dôvodí to tým, že ona nemá auto, pričom veľa rodičov tam chodí bez auta. Mal. T. prejavuje záujem o tom, aby mama ho prišla na turnaj pozrieť, chcel by, aby ho videla hrať futbal, vždy to aj povie. Pokiaľ ide o jeho výsledky v škole myslí si, že je veľmi šikovný baví ho učenie, prejavuje pozitívny vzťah k škole, pravidelne sa o jeho výsledky zaujíma, učí sa s ním, tak isto to robil už v jeho predškolskom veku, snažil sa ho naučiť základy písania a čítania, taktiež matka s týmto nesúhlasila. Matke prestal dávať mal. na celé víkendy pretože potom sa nemal čas pripraviť do školy, raz keď jej ho nechal mi o tretej oznámila, že chcú ísť na plaváreň, resp. do aquaparku s tým, že jej povedal nech ho donesie skôr, aby sa stihli naučiť a on už má režim už o 8 chodí spať, tak aby toto všetko stihli do ôsmej. Matka ho doniesla až o štvrt' na 10 večer.

6. Zo správy PhDr. Jany T., klinického psychológa ambulancie Klinickej psychológie G. bolo zistené, že dieťa je dispenzarizované v ambulancii klinickej psychológie od 11.11.2016 Počas terapeutického vedenia sa stav dieťaťa zlepšil, čo potvrdili obaja rodičia. Rodičom bola zdôraznená dôležitosť stretávania s oboma rodičmi, pravidelne a bez konfliktov a vzájomnej informovanosti, ak sa u jedného alebo druhého rodiča udeje niečo dôležité. Pre dieťa je dôležitý jednoznačný, konkrétny presný plán, kedy bude dieťa s mamou, za účelom minimalizovania konfliktov medzi rodičmi, nepredvídateľný a neustále sa meniaci harmonogram návštev je pre chlapca veľmi náročný a neposkytuje žiadnu istotu, ktorá je pre T. veľmi dôležitá, práve naopak vyvoláva v ňom narastajúce napätie, ktoré nedokáže zvládnuť /a opäť je predpoklad vzniku psychosomatických problémov/. Zo psychologického vyšetrenia maloletého dieťaťa vykonaného PhDr. Y. T., klinickým psychológom ambulancie Klinickej psychológie G. dňa 13.09.2017 vyplynul tento záver: aktuálna úroveň intelektových výkonov chlapca sa t.č. nachádza v hornom pásme priemeru, s nerovnomerným rozložením schopností v prospech performačnej oblasti. Emocionálna regulácia zvýšene senzitívna, t.č. v popredí vysoká intrapsychická tenzia. Odporúčania: - dohoda medzi rodičmi o pravidelnom stretávaní, - konflikty medzi rodičmi neriešiť pred dieťaťom, - vzájomne sa informovať o závažných udalostiach či zmenách, ktoré sa udejú u druhého rodiča, - nevyhnutné pokračovať v terapeutickom vedení dieťaťa a výchovnom poradenstve s oboma rodičmi dieťaťa.

7. Tunajší súd uznesením č.k. 11P/10/2018-94 zo dňa 20.07.2018 nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalca z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých PhDr. Andreja Benkoviča, T. G. XX/XX, X., na podanie znaleckého posudku. PhDr. Andrej Benkovič, znalec vypracoval znalecký posudok č. 88/2018, v ktorom dospel k nasledovným záverom: Povahovo by osobu matky opísal maloletý ako prísnu. Má ju ale rád. Majú spolu dobrý vzťah. Osobu otca by povahovo maloletý opísal ako niekedy prísneho, keď ho maloletý hnevá. Má ho rád. Negatíva k osobe otca neuvádza. Vzťah s otcom hodnotí ako dobrý. Vykazuje kvalitnú citovú väzbu k obidvom rodičom. Maloletý má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu s obidvomi rodičmi, obidvoch rodičov má rád, ľúbi ich. Sú pre neho osobami, s ktorými má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu, tieto vzťahové rámce maloletého s rodičmi sa môžu opísať ako dôverné, maloletý v nich nachádza pocit bezpečia a istoty. Vzťahová väzba maloletého s otcom je tohto času poznačená menšou mierou autonómnosti pri vyjadrovaní názorov zo strany maloletého. Maloletý zo strany otca zažíva rôzne výčitky a aj preto nie je pred otcom natoľko slobodný vo vyjadrovaní vlastných pocitov a názorov. Viac sa kontroluje, čo rozpráva pred otcom. Vzťahová väzba s matkou je síce vybudovaná, ale z rôznych dôvodov aj pochybení zo strany matky nebola dostatočne stabilizovaná, maloletý prežíval určitú frustráciu z nenaplnených potrieb vo vzťahu s matkou, ktorú nie raz postrádal vo svojom živote. Otec má vybudovanú citovú vzťahovú väzbu s maloletým. Maloletý je pre neho osobou vzťahovo významnou. Matka má vybudovanú citovú vzťahovú väzbu s maloletým. Maloletý je pre ňu osobou vzťahovo významnou. Osoby partnerov rodičov maloletý v zásade prijíma, resp. prijímal, keďže otec sa rozišiel s jeho priateľkou, ktorá s ním a s jej dcérou bývali v spoločnej domácnosti. V spise a tiež aj počas rozhovoru sú zmieňované zlé vzťahy medzi maloletým a priateľkou otca maloletého. Na základe vyšetrenia maloletého sa tieto skutočnosti síce potvrdili, ale nie v takej miere, aby mali zásadný vplyv na to, komu chce byť maloletý zverený, resp. že by ho v tomto postojí primárne ovplyvnili. S manželom matky má maloletý dobrý, ale skôr formálny vzťah. Nie je možné konštatovať, že výchovný štýl otca alebo matky je lepším pre zdravý duševný vývoj maloletého. Obidva prístupy sú dôležité a potrebné pre vývin maloletého. Podiel manžela matky maloletého na výchove a starostlivosti vníma ako sekundárny, skôr formálny. Podiel priateľky otca na výchove maloletého bol značný. Dá sa povedať, že po otcovi maloletého bola druhou osobou, ktorá zabezpečovala starostlivosť a výchovu maloletého. Maloletý pociťoval, že priateľka otca bola voči nemu

nespravodlivo prísna, že viac preferovala jej dcéru na úkor maloletého. Maloletý vníma prostredie u matky v porovnaní s prostredím u otca ako dynamickejšie, bohatšie na podnety a program. Maloletý preferuje prostredie u matky, ale má obavy to verbalizovať pred otcom, resp. má výrazné obavy z reakcie otca. V záujme maloletého je zverenie do osobnej starostlivosti matky, vyšetrením nezistil, že by bol maloletý zo strany matky manipulovaný v tejto otázke. Maloletý zo strany otca v otázke zverenia pociťuje tlak, maloletý sa zmieňuje, že otec by sa hneval, keby vedel, že maloletý na vyšetrení povedal, že chce bývať s matkou a nie s ním. Maloletý sa ťažko vysporadúva s reakciou otca na to, že chce byť viac s matkou ako s ním a aj preto, aby sa otec na neho nehneval, ponúka v otázke zverenia resp. určenia styku rôzne kompromisy, ktoré však nie sú jeho vlastnými potrebami, ale riešenia pre to, aby sa otec na neho nehneval. Navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, s otcom určiť rozšírený styk. napríklad od piatku do pondelka rána, alebo iné obdobné alternatívy a to každý parný víkend. V prípade, že by obidvaja rodičia súhlasili, resp. by sa v tejto otázke dokázali dohodnúť, pri zachovaní jedného školského zariadenia, je možné určiť aj striedavú osobnú starostlivosť, navrhol s týždennou frekvenciou. Nezistil, že by to bola alternatíva, ktorá by pre maloletého z rôznych aspektov bola nevhodná. Matka vyjadrila súhlas so závermi znaleckého posudku. Otec znalecký posudok namietal z viacerých dôvodov, domáhal sa vypracovania kontrolného znaleckého posudku, na ktorom návrhu však napokon nezotrval. Nepovažoval za potrebné vypracovanie kontrolného znaleckého posudku, nakoľko doposiaľ vykonané dokazovanie dalo dostatočný podklad na rozhodnutie súdu.

8. Matka písomne uviedla výšku nevyhnutných životných nákladov matky nasledovne: nájomne za byt 200€, elektrina 31€, mobilný paušál 45€, spotrebný úver VUB 100€, spotrebný úver Poštová banka 67€, DIGI 22€, sporenia deťom 30€, výživné na T. 100€ (ktoré nie je zaplatené od februára 2019) plus výdavky na 2 menšie dcéry ako plienky, sunar, ošatenie, lieky, 150€. Otec písomne uviedol svoje výdavky, ako aj výdavky samotného maloletého: výdavky na bývanie (platba ByPo, elektrina, RTVS, DIGI) : 249,50,- EUR mesačne, splátka úveru : 189,65,-EUR mesačne, úver v PSS, a.s.: 204,-EUR mesačne (spoločný úver s matkou maloletého, ktorá však na splátky neprispievala ani neprispieva), splátka leasingu (osobné motorové vozidlo) : 164,60,-EUR mesačne, životná poisťka : 28,80,-EUR mesačne, mobil : 38,-EUR mesačne, maloletý - strava v ŠJ - cca 20,-EUR mesačne, školský klub detí - 10,-EUR mesačne, krúžok - futbal - 30,-EUR mesačne, životná poisťka - 21,-EUR, strava a ošatenie - podľa potreby. Otec maloletého vedie spoločnú domácnosť so svojou priateľkou a jej dcérou, na nákladoch domácnosti sa podieľajú obaja.

9. Z aktuálnej správy o prešetrení pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. zo dňa 09.04.2019 súd zistil, že v čase šetrenia bola doma matka a jej dve dcéry - I., nar. XX.XX.XXXX, H., nar. XX.XX.XXXX. Matka mal. T. uzavrela manželstvo s otcom mal. detí dňa XX.XX.XXXX. Manžel je cudzinec. Momentálne je dobrovoľne nezamestnaný, privyrába si brigádnicky, chce si vybaviť živnosť. Matka poberá rodičovský príspevok. Byt , v ktorom rodina býva pozostáva z kuchyne s obývačkou, spálne a detskej izby. Detská izba je prispôbená potrebám mal. detí. Domácnosť je udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. Matka sa vyjadrila, že s T.m je v kontakte, máva ho pri sebe každý druhý týždeň od pondelka do štvrtku , niekedy aj do soboty. Majú spolu pekný vzťah, mal. ju rešpektuje. Je nespokojná s tým, že o jej stretávaní s mal. rozhoduje otec a vždy musí byť tak ako povie on. Spomenula napr. , že mala vybavený víkendový pobyt pre celú rodinu. Otec však trval na tom , že T. nemôže ísť, nakoľko má futbal. Matka uviedla, že trvá na podanom návrhu. Nesúhlasí so zverením mal. do striedavej osobnej starostlivosti. Táto forma starostlivosti sa im v minulosti neosvedčila. Trvá na striktnnej úprave stretávania rozsudkom súdu. V čase šetrenia pomerov u otca bol doma otec mal. a jeho priateľka . Mal. T. bol v škole. Bytové pomery sa nezmenili, rodina býva v dvojizbovom byte . Domácnosť je udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. V domácnosti žije aj dcéra priateľky otca. Otec nesúhlasí so zverením mal. syna do starostlivosti matky, ak mal. neostane v jeho starostlivosti so striedavou osobnou starostlivosťou by súhlasil. Uviedol, že matka si vyživovaciu povinnosť plní, nie vždy dodrží stanovený dátum. Je zamestnaný v Kia motors Slovakia v dvojzmennej prevádzke. Otec potvrdil informáciu matky, že mal. býva u nej od pondelka do štvrtku , príp. do soboty každý druhý týždeň. Uviedol, že toto praktizujú už asi pol roka.

10. Matka následne na pojednávaní uviedla, že na začiatku otec spomínal, že teda sa dohodli na striedaní si syna, nebolo to tak, oni sa na ničom nedohodli, ona sa mu maximálne prispôsobila a brala si syna, len keď mal poobedné, výlučne len keď mal poobednú zmenu, vtedy si ho zobrala, niekedy ani to nie, lebo niekedy jej ho jednoducho nechcel dať, buď sa pohádali alebo sa niečo medzi nimi stalo a on sa rozhodol, že jej ho nedá, tak ho nedal. Čo sa týka víkendov a jeho zápasov, takisto príklad, on

tvrdí, že ona s T.m netrúvil voľný čas. T. má 3x do týždňa tréning, je u nej od pondelka do piatku, z toho 3x do týždňa má tréning. Je v družine do pol štvrtej, zoberie ho z družiny, zanesie ho na tréning, tréning končí o pol šiestej, o šiestej prídu domov, do siedmej si píšú úlohy. Tam už nie je priestor na to, aby ho zobrala niekam von alebo niekam na bicykle, to je 3x do týždňa. Tie ostatné dva dni samozrejme, pokiaľ počasie je vyhovujúce, tak niekam idú, pokiaľ nie, tak ich zvykne brať do Kinderlandie, čo je vlastne detské centrum na Bystrickej ceste, tam berie vlastne všetky 3 deti. Ešte by chcela povedať, že vlastne jej dve dcéry, jedna má rok aj 6 mesiacov, druhá má 4 mesiace, takže napr. také veci ho hryzú a štípu, tak si nevie predstaviť, ako ho hryzie a štípe tá 4-mesačná. Samozrejme to nie je pravda. Áno, tá staršia sa s ním chce hrať, opakuje po ňom, chodí za ním, ale určite ho nehryzie ani neštípe. Čo sa týka, keď mu navrhne, že ho chce cez víkend niekam zobrať, dajme tomu vziať T. na výlet alebo vytvoriť mu nejaký program, tak povie že nie, lebo že má zápas, ako teraz naposledy mal zápas v sobotu aj v nedeľu. Keď to vyhovuje jemu, tak ho na zápas nedá, povedal, že jeho otec mal 60-tku v sobotu, v sobotu mali zápas v Mikuláši, jednoducho ho tam nedal. Keď ho ale chce niekam zobrať ona, tak zápas je dôležitejší ako nejaký jej vymyslený výlet, mi povie. Ďalej čo sa týka tých zápasov v Ružomberku, ako spomínala, neinformuje ju, pretože ani o tom zápase v pondelok nemala znalosť, len to, že prešla okolo štadióna, bola predtým aj na zápase v Kraľovanoch napr., aj na zápase v Mikuláši, takže nie je úplne pravda, čo tvrdí vlastne Marek, že tam nikdy nebola alebo že nechodí. Ako spomínala, chodí, ale len keď sú tu v blízkosti, ona to na začiatku povedala. Vlastne potom spomínal, že teda keď je T. u nej, že ju poprosí, aby zabezpečila sem tam mu zápas, no stalo sa, že bol T. chorý, o čom mali aj lekárske potvrdenie, Marek sa vlastne vtedy nahneval, že vždy, keď je T. u nej, tak je chorý a nemôže ísť, ale ona nemôže za to, že to dieťa jednoducho ochorí a toto si on vysvetliť nedá, on povie, že to robí naschvál, ale ona to nemôže robiť naschvál, má od lekára potvrdenie, že áno, že je chorý, nemôže chodiť do školy, nemôže chodiť na zápas ani na tréning, predsa zdravie je dôležitejšie ako futbal. Čo sa týka toho, že on hradí všetky zápasy a všetko, oni vždy na zápase platia nejaké štartovné. Ani nevedela, čo to je, skladajú sa vraj všetky tímy. Vie to len z toho dôvodu, že veľakrát odo nej tie peniaze pýta a veľakrát mu tie peniaze dala. Je to nejakých smiešnych 8-10 eur, ale dala mu ich. Čo sa týka toho odvážania na tréningy, je pravda, že on je s rodičmi dohodnutý, že ich vozí buď on alebo jeho kamarát, ktorý takisto má vlastne syna v T.vom veku a chodia spolu na futbal, keď sa nedá ani jednému, tak s ním ide ona. Nie je pravda, že tam T. nechodí, pretože ten tréner ju tam vidí, vidia ju tam aj tí ostatní rodičia, že tam príde, príde po T. aj ho zanesie. Áno, raz ho poslala na taxíku, nie s cudzím človekom, ale s rodinným známym, ktorého pozná od malička, ktorý ešte jej starú mamu vozil, keď ona mala 5-6 rokov na taxíku, takže je to naozaj rodinný známy, s ktorým ho poslala a následne potom poňho išla na ten tréning. Vlastne čo sa týkalo tej Bratislavy poslednej, opäť futbal, tak takisto, ona mu spomínala, manžel je živnostník, nikdy nevie, kedy bude robiť a kde budú mať ísť, ani on to bohužiaľ nevie, lebo to nie jeho práca, on pracuje pre niekoho, je síce živnostník, ale pracuje pre niekoho, takže keď mu povedia, že teraz ideme do roboty alebo zajtra ideme tam a tam, tak oni jednoducho musia ísť. Ona mu to volala, on jej telefón nedvíhal, preto teda nevedel, že nemôže ísť. Na druhý deň ráno je pravda, že prišli, prišli si po dres, ale ona povedala T.vi, lebo len z balkóna, lebo nemali čas, tak mu povedala že láska, ja nemôžem ísť, lebo T. išiel do Bratislavy a nemajú s kým ostať dievčatá. Takisto ako u p. Z., celé sedenie bolo o futbale, nerozprávali sa vôbec o stretávaní ani o niečom podobnom, keď len spomenula to, že by chcela byť s T.m viac alebo teda že nejaká dohoda, keď sa na toto pýtal, tak opäť T. aj pred ním povedal, že nechá T., aby sa sám rozhodol, nech jej povie do telefónu, či chce alebo nie, na čo mu aj p. Z. povedal, že si nemyslí, že je vhodné, aby 8-ročné dieťa staval do takej pozície, že vyber si, že jednoducho by mal mať stanovené alebo mala by byť medzi nami nejaká dohoda, kedy to dieťa pôjde alebo nepôjde ku nej. Ako spomínala to trávenie voľného času, tam na to nie je priestor, lebo vraví, je u nej od pondelka do piatku, z toho 3 dni má také, že vlastne hotoví o siedmej večer a víkendy je s otcom na zápasoch neviem kde. Keď ho aj chce niekam zobrať dajme tomu po škole, ako naposledy chceli ísť do aquaparku, tak jej jeho otec povedal, že či sa zbláznila, že je zima, že nechce, aby T. ochorel. Takže kamkoľvek ho aj niekam ona chce zobrať alebo niečo, musí to mať odsúhlasené od neho. Všetci si prešli tou virózou, T. s tým prišiel prvý, dostal to v škole, lebo ona sa potom vlastne informovala aj u p. učiteľky, pretože je s ňou v telefonickom kontakte. Čo sa týka toho, že ho bije, tak to samozrejme absolútne nie je pravda.

11. Otec následne na pojednávaní uviedol, že o tom, že si budú chlapca striedať týždennou formou, sa navzájom dohodli, sadli si na to, rozprávali sa spolu a ona sama navrhla, že keď má otec tie poobedné zmeny, že by bolo dobré, keby chlapec chodil ku nej, v čom aj vyhovel, aby proste chlapec bol zabezpečený, aby bol aj s ňou. Absolútne mu nebráni kontakt s matkou, keď telefonuje matka s chlapcom, absolútne nie je prítomný, sám ešte chlapcovi navrhne, aby išiel do druhej miestnosti, aby mal proste svoj kľud na telefonát so svojou matkou. Chlapec sa sám vyjadruje, ako sa vyjadruje. Má

odmietavý postoj ku matke, nechce chodiť k svojej mame, vadí mu prostredie u matky, vadí mu nezáujem matky. Veľa krát sa vyjadruje v jeho domácnosti, že by bol rád, keby jeho partnerka bola vlastne jeho mama, veľa krát sa vyjadruje, že prečo si vlastne jeho mamu zobral niekedy, prečo, pretože majú teraz takéto problémy ako majú, že vlastne chodia po súdoch a doťahujú sa o chlapca, pretože na chlapca to veľmi zle vplyva. Už aj pri rozvodovom konaní, keď mali, tak chlapec mal neskutočné psychické problémy z takýchto vecí, pretože na neho to strašne veľmi vplyvalo, keď sa menila starostlivosť dieťaťa. Chcel by aj podotknúť na to, že chlapec mu je zverený už viac ako 2 roky, skoro 3 a 5 rokov sme od rozvodu a doteraz sa matka absolútne o svojho syna nezaujímal a zrazu teraz posledný ledva rok má enormný záujem o svojho syna sa o neho starať, doteraz absolútne neprejavovala záujem, ani v prvom ročníku žiadny záujem o dieťa, vôbec, čo sa týkalo koníčkov, školy, absolútne ničoho, nemala žiadny záujem, až teraz poslednú dobu má enormný záujem sa starať o dieťa. Chlapec ju potreboval aj predtým, nielen teraz. Ďalšia vec, čo sa týka zase toho hlúpeho futbalu, ide o to, že matka je pravidelne dopredu upovedomená, dal jej internetovú stránku, kde je všetko zverejnené, kedy má tréningy, kedy má zápasy, kedy má turnaje, sama Vám potvrdila, že má kontakt na trénera, bez problémov sa môže s ním informovať, kedy, ak je nejaká zmena, aj všetko, má na neho kontakt, môže sa informovať ohľadom nejakých zmien. Čo sa týka toho zdravia, chlapec keď mal virózu, matka sama telefonovala, že ho chce aj v takom stave zobrať na turnaj, čo on absolútne odmietol, že v takom stave chlapec v žiadnom prípade ani len nemôže ísť, čo znamená, že nie je jeho priorita ten futbal, pre neho je priorita jeho zdravie a škola, čo proste sa bude starať, aby proste tá škola bola. Veľa krát sa aj matka sama vyjadrila, že nemá problém chodiť na nočné, chodievala si privyrábať do jedného baru v Ružomberku, chodí 2x do týždňa od všetkých troch detí, čo potvrdil v telefonáte aj syn s revom, že matka odišla do práce. Matka chodí na nočné zmeny 2x do týždňa, chodí si takto privyrábať a deti stráži jej stará mama, po vyjadrení chlapca, či je to tak, nevie, koho má zabezpečeného na stráženie, dúfa, že chlapec je zabezpečený dobre, ale ide o to, že jeho matka uvádza, že nemôže ísť od detí preč na turnaj, lebo si nevie nikoho zabezpečiť, ale keď potrebuje ísť na nočnú, tak dokáže niekoľko mesačné dieťa nechať prakticky od svojej matky, lebo to je obdobie, kedy to dieťa najviac potrebuje svoju matku, nie starých rodičov, ani kamarátov, partnera ani nikoho možného.

12. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise, a to najmä s SMS komunikáciou medzi rodičmi, výpisom z bankového účtu otca v Tatra credit bank a.s. preukazujúcim výdavky otca v období od 19.02.2019 do 21.03.2019, so správou od Sociálnej poisťovne, pobočka Lipt. Mikuláš zo dňa 21.03.2019 na matku, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. zo dňa 21.03.2019 na matku, s potvrdením KIA Motors Slovakia s.r.o., Teplička nad Váhom o výške príjmu otca za obdobie r.2018 a mesiace január a február 2019, s charakteristikou žiaka T. T. vypracovanou triednou učiteľkou dňa 27.06.2018, s potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. zo dňa 07.12.2018 na manželku navrhovateľky.

13. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods.2,4 Zákona o rodine:

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

(4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods.6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča

alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

14. Predmetom tohto konania bol návrh matky na zmenu úpravy pomerov rodičov k mal. dieťaťu, a to v smere zverenia mal. dieťaťa do jej výlučnej osobnej starostlivosti, keď mal. dieťa bolo naposledy zverené rozsudkom súdu zo dňa 23.05.2016 (schválenie rodičovskej dohody) do výlučnej osobnej starostlivosti otca, Matka odôvodnila tento svoj návrh predovšetkým s poukazom na zmenu svojich pomerov, ako aj na skutočnosť, že jej stretávanie s mal. dieťaťom je len na rozhodnutí otca, nie je možné sa s ním dohodnúť, otec nezohľadní jej požiadavky, z čoho pramenia jej obavy do budúcnosti, resp. neistota. Vo vzťahu k striedavej osobnej starostlivosti o mal. dieťa matka vyjadrila odmietavý postoj z dôvodu, že v minulosti (rozsudkom vo veci rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k mal. dieťaťu na čas po rozvode manželstva zo dňa 13.01.2015) už takáto forma starostlivosti bola upravená a nefungovalo to.

15. Otec so zverením mal. dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti matky vyjadril nesúhlas a navrhol, aby mal. dieťa bolo ponechané v jeho výlučnej osobnej starostlivosti s tým, že upraví styk matky s mal. dieťaťom, resp. aby bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec poukázal najmä skutočnosť, že v predchádzajúcom období riadne vykonával starostlivosť o mal. dieťa, v jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky a preto nie je dôvod na odňatie mal. dieťaťa z jeho starostlivosti. Matke umožňoval styk s mal. dieťaťom.

16. Súd zistil, že tunajší súd rozsudkom zo dňa 13.01.2015 č.k. 5P/76/2014-73 v konaní o rozvod manželstva rodičov mal. dieťaťa upravil pomery manželov na čas po rozvode manželstva k mal. dieťaťu tak, že schválil rodičovskú dohodu, ktorou mal. dieťa bolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v pravidelne sa opakujúcich týždňových intervaloch. Tunajší súd rozsudkom zo dňa 23.05.2016 č.k. 9P/27/2016-34 schválil rodičovskú dohodu, ktorou mal. dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne vždy do každého 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca mal. dieťaťa.

17. Vzhľadom na rozpory v tvrdeniach rodičov súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých za účelom zistenia, aká úprava výkonu rodičovských práv a povinností je v najlepšom záujme mal. dieťaťa, predovšetkým aké sú citové väzby medzi mal. dieťaťom a tým ktorým rodičom, vývinové potreby mal. dieťaťa s prihliadnutím k jeho veku a školskej dochádzke, u ktorého z rodičov je predpoklad vyššej stability výchovného prostredia a či je schopný ten ktorý rodič dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania výsluchom rodičov a mal. dieťaťa, znaleckého dokazovania, ako aj oboznámenia sa so správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. zistil, že obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať mal. dieťa, majú k tomu vytvorené vhodné podmienky - obaja rodičia žijú v bytoch na tom istom sídlisku - Klačno v Ružomberku, a to otec s partnerkou a s jej dcérou a matka s manželom a ich dvoma dcérami, ktorým matka zabezpečuje celodennú starostlivosť, mal. dieťa navštevuje druhý ročník Základnej školy na tomto sídlisku, existuje citová väzba medzi mal. dieťaťom a oboma rodičmi. Mal. dieťa pred súdom výslovne uviedlo, že chce tráviť rovnaký čas s otcom a s matkou. Znalec odporučil zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky z dôvodu, že mal. dieťa uprednostňuje výchovné prostredie u matky, ale má obavy verbalizovať to pred otcom, obavy z jeho reakcie. Znalec však nezistil, že zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by bola preň nevhodná alternatíva z rôznych aspektov.

19. Súd zistil, že starostlivosť o mal. dieťa od začiatku roku 2019 prebieha fakticky tak, že mal. dieťa každý druhý týždeň je v čase od pondelka do štvrtku, resp. do soboty v starostlivosti matky, a to v čase popoludňajších pracovných zmien otca u jeho zamestnávateľa Kia Motors Slovakia, s.r.o. Otec zabezpečil pre mal. dieťa v čase pobytu u matky odovzdanie všetkých potrebných učebníc a zošitov. Rodičia spolu komunikujú ohľadom zakúpenia potrebných vecí pre mal. dieťa najmä pri príležitosti sviatkov mal. dieťaťa (napr. bunda, tenisky...). V období posledného cca 1 mesiaca vzhľadom k vírusovým ochoreniam v rodine otca a v rodine matky došlo k obmedzeniu styku matky s mal. dieťaťom - starostlivosť o mal. dieťa v čase pracovných zmien otca bola vykonávaná partnerkou otca a starou matkou mal. dieťaťa zo strany otca. Súd má za to, že išlo len o prechodný stav spôsobený objektívnymi okolnosťami. Mal. dieťa sa venuje futbalu súťažne v rámci mestského futbalového klubu, je potrebné zabezpečovať rodičmi jeho účasť na tréningoch - odvoz na tréning (nie je potrebná účasť rodiča na

tréningu) a cez víkendy na turnajoch (odvoz na štadión, odkiaľ je zabezpečená doprava na turnaj klubom, účasť rodiča je vítaná z hľadiska podpory mal. dieťaťa na turnaji, mal. dieťa vyjadriло záujem na prítomnosti otca, či matky na turnaji). Komunikácia medzi rodičmi nie je ideálna - dochádza k výčitkám, obviňovaniu, kritike ohľadom výkonu starostlivosti o mal. dieťa, čo do určitej miery komplikuje výkon rodičovských práv a povinností, avšak rodičia sú si toho vedomí a dobrovoľne bez zásahu súdu sa zúčastňujú psychologických konzultácií u PhDr. Z. (zatiaľ prebehla jedna konzultácia a je stanovený termín ďalšej konzultácie). Aj mal. dieťa v predchádzajúcom období sa zúčastňovalo psychologických konzultácií u PhDr. T., ktorá v správach adresovaných súdu zdôrazňovala potrebu stanovenia pevného režimu mal. dieťaťu z hľadiska zabezpečenia starostlivosti o mal. dieťa.

20. Vzhľadom k týmto zisteniam súd dospel k záveru, že aktuálne je v záujme mal. dieťaťa jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Bolo povinnosťou súdu skúmať túto formu starostlivosti, nakoľko otec s ňou vyjadril súhlas. Napriek tomu, že došlo k zmene pomerov u matky mal. dieťaťa a táto je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. dieťa, požiadavka matky na zverenie mal. dieťaťa do jej výlučnej starostlivosti podľa názoru súdu nie je celkom v súlade so záujmom mal. dieťaťa vzhľadom na potrebu stabilizácie výchovného prostredia, k čomu radikálne zmeny podľa názoru súdu neprispievajú. Súd v doterajšej starostlivosti otca o mal. dieťa nezistil žiadne nedostatky. Osobitne súd poznamenáva, že otec umožňoval matke stretávanie s mal. dieťaťom v nezanedbateľnom rozsahu, teda nepochybne akceptoval nevyhnutnosť výchovnej role matky v živote mal. dieťaťa. V minulom období to bola matka, ktorá súhlasila so zverením mal. dieťaťa do starostlivosti otca (rodičovská dohoda), mal. dieťa je zvyknuté na výchovné prostredie u otca a jeho náhle odňatie z tohto výchovného prostredia bez závažného dôvodu k stabilizácii pomerov mal. dieťaťa neprispieva, nie je v súlade s požiadavkou pevne stanovených pravidiel, naopak závažnou zmenou výchovného prostredia môže dôjsť k zvýšeniu neistoty, napätia. Je pravdou, že rodičia majú rozdielne výchovné štýly - matka s prvkami demokratického štýlu a otec s prvkami autoritatívneho štýlu, čo môže vplývať aj na postoj samotného dieťaťa, avšak súd nezistil, že rôznosť výchovných štýlov rodičov je až takého rozsahu, že by mohla nepriaznivo vplývať na výkon starostlivosti o mal. dieťa. V tomto smere je nutné pracovať na zlepšovaní komunikácie medzi rodičmi, je potrebné, aby rodičia v jednotlivých konkrétnych situáciách si vysvetlili svoje stanoviská, porozumeli dôvodom, ktoré ich k nim vedú a tak mohli dospieť ku kompromisom. Priestor k tomu je nepochybne vytvorený v rámci psychologických konzultácií u PhDr. Z., na ktorých sa rodičia dobrovoľne zúčastňujú. Otec aj mal. dieťa striedavú osobnú starostlivosť akceptovali ako jednu z možných alternatív starostlivosti. Nesúhlas matky odôvodnený s poukazom na nemožnosť dohody s otcom celkom neobstojí, nakoľko nepochybne došlo k dohode matky s otcom mnohokrát v otázkach starostlivosti o mal. dieťa, a to minimálne od začiatku roku 2019. Poukaz na predchádzajúce obdobie, kedy striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nefungovala, nie je až taký významný vzhľadom k tomu, že striedavá osobná starostlivosť bola upravená v období po rozvode manželstva v roku 2015 a zistený skutkový stav v súčasnosti je iný. Zvereniu mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nasvedčujú aj ďalšie skutočnosti. Výkon práce otca na zmeny - každý druhý týždeň od pondelka do piatku popoludňajšia zmena, kedy je vhodné, aby starostlivosť o mal. dieťa bola vykonávaná prioritne matkou, a nie inými osobami, hoci aj príbuznými, resp. žijúcimi v spoločnej domácnosti s otcom. Zabezpečenie aktivít mal. dieťaťa spojených s futbalom je prirodzene v roli otca a aj vzhľadom k tomu, že otec sa angažuje v tejto oblasti, či už ako tréner alebo ako výpomoc, dozor v šatni. Je preukázané, že otec v plnej miere podporuje mal. dieťa v tomto smere. Na druhej strane matka rovnako dokáže zabezpečiť dopravu mal. na tréningy, resp. na štadión, kde je zraz pred turnajom, avšak v jej životnej situácii výkonu starostlivosti o dve malé deti je to pre ňu náročnejšie. Navyiac mal. dieťa občas požaduje aj účasť matky na turnajoch, pričom podľa názoru súdu takúto požiadavku nemožno dlhodobo ignorovať vzhľadom k prežívaniu mal. dieťaťa a potrebe prehlbovania vzťahu medzi matkou a mal. dieťaťom. Významná je tiež skutočnosť, že bydlisko matky a bydlisko otca je na rovnakom sídlisku, teda okruh kamarátov, spolužiakov, učiteľov mal. dieťaťa zostáva zachovaný. Napokon súd zdôrazňuje doterajšie fungovanie starostlivosti o mal. dieťa, a to v podstate formou striedavej osobnej starostlivosti, či rozšíreného styku matky s mal. dieťaťom zvereným do starostlivosti otca. Súd má za to, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov tak, ako je upravená vo výroku rozsudku kontinuálne nadväzuje na dlhšiu dobu pretrvávajúci faktický stav bez toho, aby bolo mal. dieťa zaťažované radikálnymi zmenami. Je pravdou, že občas medzi rodičmi dôjde k vzniku nedorozumení, či k zvýšeniu napätia, avšak nepochybne v nižšej miere ako v predchádzajúcom období, aktuálne v komunikácii došlo k posunu, čo potvrdil aj kolízny opatrovník, napokon to vyplynulo aj z predloženej sms komunikácie rodičov, a hoci táto nie je ideálna, podstatný je záujem oboch rodičov pracovať na zlepšovaní komunikácie prostredníctvom psychologických konzultácií, ktorý súd zistil. Súd má za to, že takouto formou starostlivosti s jasnými

pravidlami sa vyrieši aj obava matky z toho, že len otec rozhoduje, kedy bude mať ona stretnutie s mal. dieťaťom a ako s ním bude tráviť čas, resp. akým aktivitám sa spolu budú venovať. Súd však zdôrazňuje, že počas výkonu starostlivosti je potrebné zabezpečiť všetky záležitosti s tým spojené, t.j. účasť na vyučovaní, príprava na vyučovanie, voľnočasové aktivity, starostlivosť o zdravie,...

21. Súd stanovil v rozsudku konkrétny pravidelný interval striedania, čas a miesto odovzdávania mal. dieťaťa do starostlivosti medzi rodičmi. Interval striedania starostlivosti nie je rovnaký pre oboch rodičov - 6 dní u matky, 8 dní u otca, k čomu súd pristúpil s prihliadnutím k početným futbalovým aktivitám mal. dieťaťa počas víkendových dní, kde otec má lepšie predpoklady ako matka venovať sa v tomto smere mal. dieťaťu. Súdu sa však javí vhodné ponechať mal. dieťa v starostlivosti matky aspoň 1 víkendový deň počas dvoch týždňov. Odovzdávanie mal. dieťaťa do starostlivosti jednotlivého rodiča bude vždy prebiehať v mieste bydliska matky vzhľadom na pomery matky (zabezpečovanie starostlivosti o dve malé deti), ako aj na nižší rozsah starostlivosti. Súd zdôrazňuje, že nastavený systém starostlivosti je potrebné dodržiavať v záujme nastavenia pevného režimu mal. dieťaťa v zmysle odporúčaní PhDr. T., odchýlky sú možné po vzájomnej dohode rodičov, avšak skôr len vo výnimočných prípadoch, ak je to v záujme mal. dieťaťa. Okrem bežnej úpravy starostlivosti bola na žiadosť oboch rodičov upravená aj starostlivosť v špeciálnych prípadoch - počas školských letných prázdnin v určenom čase starostlivosť otca a v určenom čase starostlivosť matky, kde bolo konkretizované aj miesto pobytu mal. dieťaťa v zahraničí. Rodičia navzájom si vyjadrili súhlas s touto špeciálnou úpravou starostlivosti. Súd vo výroku rozsudku uviedol, že bežná úprava starostlivosti v čase špeciálnej úpravy starostlivosti neplatí. Stretávanie toho ktorého rodiča s mal. dieťaťom počas výkonu starostlivosti o mal. dieťa druhým rodičom súd neupravil, keď to ponechal na dohode rodičov s prihliadnutím k potrebám mal. dieťaťa. Skutočnosť, že rodičia bývajú na tom istom sídlisku, k tomu môže prispieť.

22. Výživné súd rodičom neurčil v súlade s ustanovením § 62 ods. 6 Zákona o rodine. Vzhľadom k upravenej forme starostlivosti o dieťa v súlade so žiadosťou rodičov súd určil, ktoré výdavky nad rámec nevyhnutných životných výdavkov spojených s bývaním, stravou, oblečením, obutím, zdravotná starostlivosť (ktoré si uhrádza každý rodič sám v čase, keď vykonáva starostlivosť o mal. dieťa), budú uhrádzať rodičia rovným dielom a ktoré otec uhradí sám. Zároveň súd určil aj adresáta prídavku na dieťa, resp. ktorý z rodičov bude uplatňovať daňový bonus. Stanovenie presných pravidiel v týchto otázkach podľa názoru súdu nepochybne prispieje k bezproblémovému zabezpečeniu starostlivosti o mal. dieťa, čo zahŕňa aj úhradu výdavkov s tým spojených. Súd vychádzal z porovnania príjmov a výdavkov oboch rodičov a zohľadnil, že otec je zamestnaný v Kia Motors Slovakia, s.r.o. Teplička nad Váhom, kde dosahuje príjem za rok 2018 priemerne mesačne v čistom vo výške 888,34 eur a za mesiace január a február 2019 vo výške 872,88 eur a uhrádza výdavky: za BYPO, RTVS, elektrinu, DIGI 249,50 eur, splátka úveru 189,65 eur, úver v PSS, a.s. 204 eur, splátka leasingu na osobné motorové vozidlo 164,60 eur, životná poisťka 28,80 eur, mobil 38 eur, na mal. dieťa mesačne: strava v školskej jedálni 20 eur, školský klub detí 10 eur, futbal 30 eur, životná poisťka 21 eur. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dcérou, ktoré by sa mali adekvátne podieľať na výdavkoch na spoločnú domácnosť. Matka nemá príjem zo zamestnania, dosahuje mesačne príjem z rodičovského príspevku vo výške 220,70 eur a prídavkov na dve dcéry vo výške 48,687 eur, jej výdavky sú nasledovné: nájomné za byt 200 eur, elektrina 31 eur, mobil 45 eur, spotrebný úver vo VÚB splátka 100 eur, spotrebný úver v Poštovej banke 67 eur, DIGI 22 eur, sporenie deťom 30 eur, výživné na T. 100 eur, výdavky na dve malé dcéry 150 eur. Matka žije v spoločnej domácnosti s manželom a dvoma dcérami. Z uvedeného vyplýva, že schopnosti a možnosti u otca sú vyššie, čo však je kompenzované skutočnosťou vyššieho počtu dní starostlivosti o mal. dieťa z jeho strany a tiež povinnosťou uhrádzania poplatkov za kopačky a športovú výstroj otcom a skutočnosťou, že matka bude poberať prídavok na dieťa (uplatňovanie daňového bonusu je na otcovi, nakoľko dosahuje príjem zo zamestnania), okrem toho otec uhrádza pre mal. dieťa životnú poisťku.

23. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Týmto došlo k zmene predchádzajúceho rozsudku tunajšieho súdu vo veci úpravy pomerov rodičov k mal. dieťaťu zo dňa 23.05.2016 č.k. 9P/27/2016-34.

24. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď ide o mimosporové konanie a súd nezistil existenciu takých okolností prípadu, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé náhradu trov konania tomu ktorému účastníkovi priznať (§55 CMP).

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak bola v rozhodnutí upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 ods. 1 CMP) pred uskutočnením výkonu rozhodnutia po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. (§ 378 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. (§ 382 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať. (§ 386 ods. 1 CMP)